NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Dolnośląska Delegatura we Wrocławiu

DDW.410.27.5.2026

Pani
Anna Żabska
Wojewoda Dolnośląski

Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu
pl. Powstańców Warszawy 1
50-153 Wrocław

Wystąpienie pokontrolne

P/26/043

Pomoc producentom rolnym poszkodowanym w katastrofach naturalnych w Polsce południowo-zachodniej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu[1], pl. Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław.

Kierownik jednostki kontrolowanej

Anna Żabska, Wojewoda Dolnośląski, od 26 listopada 2024 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili:

1) Maciej Awiżeń, Wojewoda Dolnośląski, od 22 grudnia 2023 r. do 25 listopada 2024 r.;
2) Jarosław Obremski, Wojewoda Dolnośląski, od 5 grudnia 2019 r. do 21 grudnia 2023 r.

Zakres przedmiotowy kontroli

Realizacja zadań związanych z udzielaniem przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pomocy producentom rolnym poszkodowanym w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Okres objęty kontrolą

Lata 2021-2025 z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli, a także zdarzeń występujących do zakończenia czynności kontrolnych.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[2].

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Dolnośląska Delegatura we Wrocławiu.

Kontroler

Renata Połatajko, główny specjalista kontroli państwowej,
upoważnienie do kontroli nr DDW/77/2026 z dnia 24 marca 2026 r.

(akta kontroli str. 1-3)

[1] Dalej: DUW lub Urząd.
[2] Dz. U. z 2022 r. poz. 623 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna[3] kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Wojewoda Dolnośląski[4] zapewnił w latach 2021-2025 powołanie komisji ds. szacowania szkód powstałych na skutek wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych[5] na terenie gmin województwa dolnośląskiego, jak też niezwłoczne zatwierdzanie przedkładanych przez nie protokołów oszacowania szkód.

Jednocześnie, do składu ośmiu z 38 objętych badaniem Komisji powołano osoby, które nie posiadały wymaganych prawem kwalifikacji. W czterech przypadkach, dotyczących dwóch gmin, nierzetelnie zweryfikowano protokoły oszacowania szkód. Z kolei w razie otrzymania wniosków producentów rolnych zawierających informacje związane z aplikacją dedykowaną zgłaszaniu szkód, korespondencja ta nie była przekazywana do Ministra Rolnictw i Rozwoju Wsi, tj. organu odpowiedzialnego za działanie ww. narzędzia. Ponadto, w latach 2021-2023 (do 23 kwietnia), nie realizowano zadania polegającego na prowadzeniu Rejestru zweryfikowanych i potwierdzonych przez Wojewodę protokołów oszacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, spowodowanych wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Realizacja zadań związanych z udzielaniem przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pomocy producentom rolnym poszkodowanym w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych

Opis stanu faktycznego

1. Prowadzenie spraw związanych z pomocą dla gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej poszkodowanych na skutek niekorzystnych zjawisk atmosferycznych[6] należało do zadań Wydziału Nieruchomości, Rolnictwa i Środowiska[7] Oddziału Rolnictwa i Środowiska[8] Urzędu. Kierownik Oddziału oraz Dyrektor WNRiŚ posiadali upoważnienie Wojewody do

---

[3] Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej. W niniejszej kontroli zastosowano ocenę opisową.

[4] Dalej także: Wojewoda.

[5] Dalej: Komisja/Komisje.

[6] W tym: [1] powoływanie komisji ds. szacowania szkód spowodowanych przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie ziemi lub lawinę oraz nadzór nad ich pracami; [2] współpraca z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, bankami, gminami w zakresie różnych form pomocy państwa, w tym kredytów preferencyjnych dla producentów rolnych; [3] realizacja zadań przewidzianych dla Wojewody Dolnośląskiego, wynikających z doraźnych aktów prawnych dotyczących skutków niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w rolnictwie; [4] potwierdzanie wystąpienia szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi producentom rolnym, w celu umożliwienia im ubiegania się o różne formy pomocy państwa.

[7] Dalej: WNRiŚ.

[8] Dalej: Oddział.

potwierdzania wystąpienia szkód na protokołach oszacowania szkód spowodowanych przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę[9], w przypadku gdy szkody te wynosiły powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech ostatnich lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji lub gdy szkoda przekracza kwotę 3350 zł – w przypadku szkód w środku trwałym. Weryfikację protokołów oszacowania szkód prowadziło czterech pracowników Oddziału, którzy w okresie napływu do DUW większej liczby spraw byli wspomagani przez dodatkowego pracownika Oddziału.

W okresie objętym kontrolą pracowników Oddziału nie kierowano na szkolenia związane z realizacją zadań dotyczących udzielania pomocy producentom rolnym poszkodowanym w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Zdobywali oni wiedzę w trybie samokształcenia. Trzy osoby, realizujące bezpośrednio zadania objęte przedmiotem kontroli, oraz kierownik Oddziału posiadali wykształcenie wyższe rolnicze.

W DUW nie ustalano wewnętrznych procedur dotyczących zadań związanych z udzielaniem pomocy producentom rolnym.

(akta kontroli tom I str. 4-56, 498-499)

2. W okresie objętym kontrolą, w województwie dolnośląskim odnotowano następujące niekorzystne zjawiska atmosferyczne[10]: grad[11], deszcz nawalny[12], powódź[13], huragan[14], piorun[15], susza[16], przymrozki wiosenne[17], ujemne skutki przezimowania[18]. W związku z wystąpieniem powodzi w 2024 r., na wnioski Wojewody, na terenie 19 powiatów[19] oraz 14 gmin[20] w kolejnych pięciu powiatach województwa dolnośląskiego został wprowadzony, w okresie od 16 września 2024 r. do 16 października 2024 r., stan klęski żywiołowej[21].

W aktach spraw dotyczących oszacowania szkód, potwierdzeniem wystąpienia NZA były protokoły Komisji, jak również zaświadczenie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Miliczu (w przypadku pioruna), raporty Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowego

---

[9] W rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 251).
[10] Dalej: NZA.
[11] W 2021 r. (11 gmin), w 2022 r. (trzy gminy), w 2023 r. (sześć gmin), w 2024 r. (21 gmin), w 2025 r. (29 gmin).
[12] W 2021 r. (sześć gmin), w 2023 r. (dwie gminy).
[13] W 2021 r. (10 gmin), w 2022 r. (dwie gminy), w 2024 r. (96 gmin).
[14] W 2021 r. (3 gminy), w 2023 r. (jedna gmina).
[15] W 2021 r. (jedna gmina).
[16] W 2021 r. (20 gmin), w 2022 r. (108 gmin), w 2023 r. (108 gmin), w 2024 r. (118 gmin), w 2025 r. (trzy gminy).
[17] W 2024 r. (106 gmin), w 2025 r. (27 gmin).
[18] W 2024 r. (dwie gminy), w 2025 r. (jedna gmina).
[19] Kamiennogórskiego, karkonoskiego, kłodzkiego, lwóweckiego, wałbrzyskiego, ząbkowickiego, bolesławieckiego, dzierżoniowskiego, lubańskiego, świdnickiego, jaworskiego, legnickiego, złotoryjskiego, zgorzeleckiego, średzkiego, wołowskiego, oraz miast na prawach powiatu: Legnica, Wałbrzych i Jelenia Góra.
[20] Gmina miejska Oława, gmina wiejska Oława, gmina Kąty Wrocławskie, gmina Mietków, gmina Sobótka, gmina miejska Głogów, gmina wiejska Głogów, gmina Kotla, gmina Pęcław, gmina Żukowice, gmina Jemielno, miasto Ścinawa, gmina Ścinawa, gmina Strzelin.
[21] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wprowadzenia stanu klęski żywiołowej na obszarze części województwa dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego oraz śląskiego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1395).

Instytutu Badawczego (w przypadku wystąpienia huraganu i deszczu nawalnego) oraz raporty suszowe Instytutu Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy.

Wojewoda podała, że wskazywane przez Komisje w protokołach oszacowania szkód przypadki wystąpienia NZA w postaci gradu, powodzi, przymrozków wiosennych oraz ujemnych skutków przezimowania porównywane były z danymi pochodzącymi z ogólnodostępnych ostrzeżeń meteorologicznych, wydawanych dla konkretnego powiatu przez IMGW-PIB[22] lub w Gminnych Centrach Zarządzania Kryzysowego.

Dyrektor WNRiŚ wskazał, że poza systemem wsparcia Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa[23] w zakresie przywracania potencjału produkcji rolnej w związku z wystąpieniem strat spowodowanych NZA, do producentów rolnych były adresowane działania innych jednostek, w tym m.in. Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa[24], Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Krajowej Rady Izb Rolniczych czy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

(akta kontroli tom I str. 4-31, 176-191, 192-205, tom III str. 204-2011)

3. W badanym okresie do Wojewody skierowano 546 wniosków w sprawie powołania Komisji, w tym 30 w 2021 r., pięć w 2022 r., 67 w 2023 r., 276 w 2024 r. oraz 168 w 2025 r.[25]

Szczegółowe badanie 36 wniosków[26] o powołanie/aktualizację składu Komisji wykazało, że w 25 przypadkach Komisja została powołana w okresie do pięciu dni licząc od dnia wpływu wniosku do DUW, a w 11 przypadkach[27] czas ten wyniósł od sześciu do 15 dni, przy czym uzależniony był m.in. od otrzymania poprawnego wniosku z gminy. Skład Komisji był aktualizowany stosownie do potrzeb, na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta.

(akta kontroli tom I str. 13-19, tom II str. 170-176, tom III str. 1-32)

4. W DUW nie weryfikowano kwalifikacji członków Komisji, w tym nie dysponowano dokumentacją potwierdzającą ww. kwalifikacje. Opracowany w Urzędzie wzór wniosku o powołanie przez Wojewodę Komisji obejmował deklarację gminy, że skład takiej Komisji odpowiada wymogom § 5 ust. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa[28].

Z informacji pozyskanych w toku kontroli z 20 gmin wynikało, że:
- w sześciu gminach weryfikowano kwalifikacje kandydatów na członków Komisji, w dwóch dokonano weryfikacji w odniesieniu do kandydatów zgłoszonych przez gminę, a w pozostałych 12 nie prowadzono weryfikacji w tym zakresie,
- w dwóch gminach dysponowano dokumentacją potwierdzającą spełnianie przez zgłoszonych kandydatów na członków Komisji wymogów określonych w rozporządzeniu z 27 stycznia

[22] Dostępnymi na stronie https://www.gov.pl/web/gov/ostrzezenia#/
[23] Dalej: ARiMR.
[24] Dalej: KOWR.
[25] W 2025 r. powołano stałe Komisje.
[26] Pięć z 2021 r. (pięć gmin), sześć z 2022 r. (cztery gminy), dziewięć z 2023 r. (siedem gmin), 10 z 2024 r. (sześć gmin), sześć z 2025 r. (pięć gmin).
[27] W tym w siedmiu przypadkach od 6 do 8 dni i w czterech przypadkach od 10 do15 dni.
[28] Dz. U. poz. 187 ze zm., dalej: rozporządzenie z 27 stycznia 2015 r.

2015 r., natomiast w pozostałych 18 gminach brak było udokumentowania weryfikacji spełnienia przez zgłoszonych kandydatów wymagań.

Według informacji uzyskanych w toku kontroli z Dolnośląskiej Izby Rolniczej[29] i z Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego[30] w zakresie kwalifikacji wybranej próby osób powołanych do składu Komisji, tj. 44 osób z DIR i 39 osób z DODR, wymogów określonych w § 5 ust. 7 pkt 1 rozporządzenia z 27 stycznia 2015 r. nie spełniały dwie osoby z DIR i jedna osoba z DODR.

Szczegółowe badanie powołania 38 składów Komisji[31] wykazało, że:
- we wszystkich przypadkach skład Komisji spełniał wymagania określone w § 5 ust. 7 pkt 1 rozporządzenia z 27 stycznia 2015 r., w zakresie powołania co najmniej po jednym przedstawicielu DIR i DODR,
- w sześciu przypadkach do składu Komisji powołano dodatkowo osoby z wykształceniem lub doświadczeniem w zakresie budownictwa[32],
- trzy osoby powołane do składu ośmiu Komisji nie spełniały wymogów, określonych w § 5 ust. 7 pkt 1 rozporządzenia z 27 stycznia 2015 r., o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 218-225, tom II str. 1-176, 475-484, tom III str. 1-32, 36-61)

5. Komisje obligowano do stosowania wytycznych opracowanych i publikowanych corocznie na stronie internetowej ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Celem ujednolicenia oszacowania szkód przez Komisje, stosowany był udostępniany m.in. wzór protokołu oszacowania szkód, który jednocześnie zawierał zamknięty katalog z wykazem upraw do wyboru. Poza wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, w DUW nie wprowadzano dodatkowych zaleceń dla członków Komisji. Wraz z zarządzeniami Wojewody w sprawie powołania gminnej Komisji, do gmin przesyłano natomiast informację o zamieszczeniu na stronie internetowej DUW[33] aktualnych przepisów prawnych i wytycznych dotyczących szacowania szkód oraz wzorów obowiązujących dokumentów. Wysyłano także pisma przypominające o obowiązku niezwłocznego powiadamiania Wojewody o wystąpieniu NZA.

Dyrektor WNRiŚ wskazał, że w związku z tym, że wytyczne dla Komisji powołanych przez Wojewodę, dotyczące ogólnych zasad szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez NZA, a które aktualizowane były co roku przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi[34] i na przestrzeni lat nie ulegały znacznym zmianom, zdecydowano o przeprowadzeniu jedynie instruktażu dla członków Komisji poprzez rozmowę telefoniczną. Dyrektor WNRiŚ dodał, iż pracownicy WNRiŚ na bieżąco udzielali odpowiedzi na pytania członków Komisji, które miały na celu pomoc w wypełnianiu protokołu z zakresu i wysokości szkód, jak również w celu wyeliminowania błędów w składanych do Wojewody przedmiotowych protokołach. Również udzielano informacji poprzez wiadomości e-mail. Wybrane obie drogi komunikacji z członkami Komisji pozwalały w szybki i wygodny sposób

[29] Dalej: DIR.
[30] Dalej: DODR.
[31] Na terenie 20 gmin.
[32] Jeden przypadek z 2023 r. i pięć z 2025 r.
[33] www.duw.pl, zakładka Urząd – Wydziały – Oddział Rolnictwa i Środowiska; www.gov.pl/web/dolnoslaski-uw, zakładka Załatw sprawę – Rolnictwo i Środowisko – Dokumentacja związana z szacowaniem szkód.
[34] Dalej: MRiRW.

pozyskać odpowiedź na nurtujące pytania, indywidualnie, w zależności od potrzeb danej Komisji. Dyrektor WNRiŚ nadmienił, że przeprowadzanie szkoleń przez DUW nie jest obligatoryjne, nie ma prawnego obowiązku ich organizowania.

Nadzór merytoryczny oraz obowiązujące wzory dokumentacji w imieniu Wojewody zapewniał Oddział Rolnictwa i Środowiska w Wydziale Nieruchomości, Rolnictwa i Środowiska DUW. Wzory dokumentów opracowali pracownicy ww. Wydziału w celu ujednolicenia w całym województwie dolnośląskim sposobu działania Komisji powołanych przez Wojewodę. Jako odpowiedzialnych za właściwy przebieg prac Komisji oraz terminowe przekazanie dokumentacji związanej z szacowaniem szkód Wojewoda (w zarządzeniach w sprawie powołania Komisji) wskazywał wójtów/burmistrzów/prezydentów właściwych ze względu na miejsce wystąpienia szkód.

Wojewoda podała, że przepisy[35] wskazują jedynie, że Wojewoda powołuje Komisje oraz potwierdza wystąpienie szkód, sporządzając adnotację na protokole. Obowiązujące akty prawne nie określają sposobu sprawowania przez Wojewodę nadzoru nad funkcjonowaniem Komisji. Z uwagi na przyjęty przez ustawodawcę model szacowania szkód (przez komisje działające w terenie), absurdem byłoby kontrolowanie przez Wojewodę działalności komisji, które w praktyce działają wyłącznie w trybie doraźnym (po wystąpieniu szkody), nie posiadają stałych siedzib i nie wytwarzają innych dokumentów niż protokoły oszacowania szkód. Nie jest możliwe, żeby Komisje – których na terenie województwa jest obecnie 169 – działały w składach złożonych wyłącznie z pracowników DUW albo chociażby z udziałem tych pracowników. Nadzór, jak wyjaśniła, był realizowany m.in. poprzez aktualizowanie składu Komisji stałych w ramach potrzeb zgłaszanych przez samorządy gminne (wcześniej doraźne powoływanie Komisji i sporządzanie zarządzeń zmieniających w przypadku zmiany składu członków Komisji) oraz zapewnienie przekazywania informacji członkom komisji niezbędnych do przeprowadzenia procesu szacowania szkód (pisma informacyjne do gmin). WNRiŚ zamieszcza na bieżąco na stronie internetowej DUW wszystkie niezbędne informacje oraz wzory dokumentów dotyczące szacowania szkód, a także informacje na temat możliwości uzyskania pomocy przez poszkodowanych rolników, które na bieżąco aktualizuje[36]. Informacja w tym zakresie była również wielokrotnie przekazywana do gmin jako załącznik do pism lub wiadomości e-mail. Wzory dokumentów opracowali pracownicy Wydziału w celu ujednolicenia w całym województwie dolnośląskim sposobu działania Komisji powołanych przez Wojewodę Dolnośląskiego. Wojewoda nadmieniła, że komisje nie posiadają stałych siedzib i w praktyce działają wyłącznie po wystąpieniu szkód spowodowanych przez niekorzystne zjawisko atmosferyczne. Zaznaczyć należy, że w 99 procentach, przewodniczącymi Komisji są pracownicy urzędów miast/miast i gmin/gmin i związku z powyższym do tych instytucji kierowana jest korespondencja. Należy podkreślić, że szacowanie szkód w gospodarstwach rolnych nie jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej, nie należy także do katalogu zadań własnych gminy, natomiast z pewnością jest zadaniem publicznym o charakterze lokalnym i takie zadania realizuje samorząd gminny. Jednocześnie zapewniam, że wszystkie działania służb Wojewody jak i jednostek samorządu terytorialnego, w tym przedstawicieli organów gmin i członków Komisji, były

[35] Ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 1363) oraz rozporządzenie z 27 stycznia 2015 r.
[36] Opracowane wzory dokumentacji związanej z szacowaniem strat w gospodarstwach rolnych zamieszczone są na stronie DUW pod adresem: https://www.gov.pl/web/dolnoslaski-uw, w zakładce: Załatw sprawę - Rolnictwo i środowisko - Dokumentacja związana z szacowaniem szkód.

ukierunkowane wyłącznie na zapewnieniu (w zakresie swoich kompetencji) dostępu poszkodowanych rolników do pomocy i wsparcia w związku z wystąpieniem szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi.

W latach 2021-2025 nie prowadzono kontroli, których przedmiotem było funkcjonowanie Komisji, w tym nie przeprowadzano w poszczególnych gminach kontroli (na miejscu) przebiegu procesu szacowania szkód. Przyczyną powyższego, jak wskazał Dyrektor WNRiŚ, była duża liczba protokołów oszacowania szkód otrzymanych do weryfikacji, przy czym pracownicy odpowiedzialni za weryfikację protokołów, wykonywali również inne zadania w ramach swoich zakresów obowiązków. Jednocześnie zauważył, że obowiązujące akty prawne nie określają sposobu sprawowania przez Wojewodę nadzoru nad funkcjonowaniem Komisji. Przepisy dotyczące zadań Wojewody w procesie szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej spowodowanych skutkami NZA, wskazują jedynie, że to on powołuje Komisje oraz potwierdza wystąpienie szkód, sporządzając adnotację na protokole. Dyrektor WNRiŚ nadmienił, że z uwagi na przyjęty przez ustawodawcę model szacowania szkód (przez Komisje działające w terenie), absurdem byłoby kontrolowanie przez Wojewodę działalności Komisji, które w praktyce działają wyłącznie w trybie doraźnym (po wystąpieniu szkody), nie posiadają stałych siedzib i nie wytwarzają innych dokumentów niż protokoły oszacowania szkód. Z uwagi na zbyt dużą liczbę Komisji (168 w 2025 r.) nie było możliwe, żeby działały one w składach z udziałem pracowników DUW.

(akta kontroli tom II str. 501-508, 526-531, tom III str. 204-211)

6. W okresie objętym kontrolą Wojewoda otrzymał 20 122 protokoły oszacowania szkód i kalkulacji, w tym:

- 3554 dotyczące skutków przymrozków wiosennych,
- 1802 dotyczące skutków gradobicia,
- 1640 dotyczących skutków powodzi,
- 44 dotyczących skutków deszczu nawalnego,
- 15 dotyczących huraganu,
- osiem dotyczących ujemnych skutków przezimowania,
- 13 059 dotyczących skutków suszy.

W DUW nie gromadzono danych o liczbie zatwierdzonych przez Wojewodę protokołów potwierdzających szkody u producentów rolnych przekraczające 30% średniorocznej produkcji rolnej w danym gospodarstwie rolnym, w tym o liczbie protokołów oszacowania szkód weryfikowanych i zatwierdzanych ponownie, tj. po zwrocie rolnikom w związku z ujawnionymi błędami przez ARiMR. W powyższym zakresie nie prowadzono żadnych rejestrów. Nie było również realizowane zadanie polegające na prowadzeniu Rejestru zweryfikowanych i potwierdzonych przez Wojewodę protokołów z szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej spowodowanych wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, ujęte w zakresie czynności, uprawnień i obowiązków z 30 marca 2015 r. jednego z pracowników, a obowiązującego do 23 kwietnia 2023 r., o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone Nieprawidłowości*.

Weryfikacja danych zawartych w protokołach oszacowania szkód odbywała się, jak wskazał Dyrektor WNRiŚ, głównie poprzez sprawdzenie czy zostały wypełnione wszystkie komórki

protokołu, w tym dane producenta rolnego, informacje dotyczące jego gospodarstwa rolnego, uzupełnione podpisy członków Komisji i producenta rolnego. Oszacowanie straty, jak wskazał Dyrektor WNRiŚ, wyliczane było automatycznie, w wyniku uzupełnienia załącznika nr 1 do protokołu oszacowania szkód (szkody w produkcji roślinnej) w zakresie wszystkich upraw w gospodarstwie rolnym, powierzchni upraw i strat plonu.

Wojewoda nie miał możliwości weryfikacji:

- indywidualnego 9-cyfrowego numeru identyfikacyjnego[37] producenta rolnego – błędy w tym zakresie były wychwytywane w wyniku porównania danych w dwóch różnych protokołach dotyczących tego samego producenta rolnego i różnych NZA;
- powierzchni całego gospodarstwa rolnego oraz powierzchni i struktury zasiewów w danym gospodarstwie (dostęp do danych dotyczących struktury upraw oraz powierzchni poszczególnych upraw posiadał jedynie ARiMR) - dane te podawał producent rolny we wniosku o oszacowanie szkód, a błędy udawało się wychwycić w przypadku podania większej powierzchni upraw od powierzchni całego gospodarstwa rolnego. Problem związany z brakiem weryfikacji powierzchni upraw podawanej przez rolnika, możliwy byłby do rozwiązania, jak wskazał Dyrektor WNRiŚ, jedynie poprzez współpracę ARiMR z Komisjami szacującymi straty lub zmianę rozporządzenia z 27 stycznia 2015 r. i dopisanie pracownika ARiMR[38] do wymaganego składu Komisji, co zostało zgłoszone do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w piśmie Wojewody z 11 marca 2026 r.;
- całkowitej powierzchni upraw rolnych w danym sezonie wegetacyjnym, z których w danym roku przewidziany jest zbiór plonu w gospodarstwie rolnym – powierzchnia ta miała być zgodna z wnioskiem o płatności w ramach wsparcia bezpośredniego, o ile został złożony (w domyśle do ARiMR). Tymczasem ARiMR z powodu braku regulacji prawnych nie udostępniał danych z prowadzonych baz danych.

Dyrektor WNRiŚ wskazał, że błędy dotyczące powierzchni gospodarstwa rolnego oraz powierzchni i struktury upraw często ujawniały się dopiero w ARiMR w momencie porównania protokołu oszacowania szkód (dołączanego do wniosku o pomoc finansową) z wnioskiem o dopłaty bezpośrednie. W przypadku stwierdzonych przez ARiMR uchybień i nieprawidłowości, protokoły oszacowania szkód trafiały ponownie do Komisji, a następnie do Wojewody.

Badanie 128 protokołów oszacowania szkód (w tym trzech nie wymagających zatwierdzenia), wykazało, że:

- Komisje dokonały ustalenia wysokości szkód każdorazowo w terminie określonym w wytycznych MRiRW, tj. w okresie nie dłuższym niż dwa miesiące od dnia zgłoszenia przez producenta rolnego powstania tych szkód;
- w 50 przypadkach, dotyczących sześciu gmin, pracownicy WNRiŚ ujawnili w otrzymanych protokołach oszacowania szkód błędy polegające w szczególności na: podaniu błędnego numeru identyfikacyjnego rolnika, podaniu błędnej powierzchni gospodarstwa rolnego, podaniu błędnej kwoty obniżenia dochodu w wyniku szkód w produkcji zwierzęcej towarowej bez produkcji ryb, braku podpisu członka/członków Komisji;

[37] Nadawanego przez ARiMR w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.
[38] Który posiadałby dostęp do danych dotyczących powierzchni wszystkich upraw w poszkodowanych gospodarstwach rolnych.

- zatwierdzone przez Wojewodę protokoły oszacowania szkód zawierały wszystkie wymagane elementy określone w § 5 ust. 8 rozporządzenia z 27 stycznia 2015 r. poza czterema przypadkami, dotyczącymi dwóch gmin, w których: na protokole oraz załączniku brakowało podpisu członka Komisji z DIR (dwa przypadki) lub podpisu producenta rolnego, na protokole oraz załączniku brakowało daty podpisu producenta rolnego, w protokole podano powierzchnię gospodarstwa rolnego (235,33 ha) mniejszą od powierzchni upraw rolnych w dniu wystąpienia szkód (440 ha), protokół zawierał nieczytelne dane w zakresie średniej wartości produkcji – o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W przypadkach dotyczących deszczu nawalnego lub huraganu, Wojewoda otrzymywał każdorazowo z gmin raporty Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowego Instytutu Badawczego, potwierdzające wystąpienie NZA.

(akta kontroli tom I str. 214-217, tom II str. 177-192, 392-412, 469-474, 501-522, tom III str. 91-99, 191-203)

7. Analiza 125 zatwierdzonych przez Wojewodę protokołów oszacowania szkód wykazała, że:

- w 41 przypadkach protokoły oszacowania szkód zostały złożone przez Komisje do DUW w terminie do 30 dni od dnia oszacowania szkód, określonym w § 5 ust. 7 pkt 3 rozporządzenia z 27 stycznia 2015 r. W 84 przypadkach wpływu protokołów oszacowania szkód od jednego do 103 dni[39] po ww. terminie, nie stosowano żadnych sankcji. Dyrektor WNRiŚ wskazał, że obowiązujące przepisy nie wskazują sankcji, jakie można zastosować wobec Komisji w przypadku przekroczenia wskazanego terminu. Nieprzyjęcie protokołów szkód w praktyce skutkowałoby zamknięciem drogi poszkodowanym rolnikom o ubieganie się o różne formy pomocy państwa. Zauważyć należy, że trudno dochować ww. terminu w sytuacji, gdy szacowania dokonuje Komisja, która kilkukrotnie przeprowadzała wizję w terenie (kilka dat oszacowania szkód na protokołach). Większość gmin przekazuje protokoły oszacowania szkód „partiami", niemniej jednak niektóre gminy, przekazały je do DUW zbiorczo. Przy dużym rozmiarze „klęski", a co za tym idzie i dużej ilości protokołów do sporządzenia, dotrzymanie tego terminu może stwarzać realne trudności;
- w 78 przypadkach, protokoły oszacowania szkód zostały zatwierdzone przez Wojewodę w okresie do czterech dni od daty wpływu do DUW, w 26 przypadkach w okresie od siedmiu do dziewięciu dni, w 21 przypadkach w okresie od 11 do 13 dni.

Dyrektor WNRiŚ wskazał, że w latach 2021-2025 nie zdarzyło się, aby Wojewoda nie przyjął/nie zatwierdził protokołów z szacowania szkód w związku z przekroczeniem terminu na ich złożenie. Odmowa przyjęcia/zatwierdzenia protokołów skutkowałaby brakiem możliwości ubiegania się przez poszkodowanych producentów rolnych o pomoc, w trudnej sytuacji, a nawet utratą płynności finansowej i brakiem środków do utrzymana rodziny. Nieumieszczenie adnotacji na protokole potwierdzającej wystąpienie szkód byłoby wysoce krzywdzące dla poszkodowanego i podważałoby zaufanie do organów administracji publicznej, oraz zasady proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania.

(akta kontroli tom II str. 177-192, 501-507)

[39] W tym 30 przypadków po terminie od jednego do 15 dni, 29 przypadków po terminie od 27 do 62 dni i 25 przypadków po terminie od 93 do 103 dni.

8. W latach 2021-2025 do DUW wpłynęło 28 pism producentów rolnych, którzy nie zgadzali się z wyliczeniami aplikacji „suszowej", dotyczącymi zgłoszonych szkód powstałych wskutek wystąpienia suszy w latach 2022-2024 oraz dwa pisma producentów rolnych, dotyczące szkód powstałych wskutek wystąpienia powodzi. W przedmiotowych przypadkach każdorazowo wnioskodawcom udzielono odpowiedzi, przy czym nie kwalifikowano tych pism jako skargi czy wniosku i w związku z tym nie procedowano ich w trybie działu VIII (Skargi i wnioski) ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego[40].

Dyrektor WNRiŚ wyjaśnił, że w sprawach dotyczących szacowania szkód w gospodarstwach rolnych, nie jest prowadzone postępowanie administracyjne, w rozumieniu przepisów ustawy - Kpa i nie są stosowane w tych przypadkach tryby postępowania administracyjnego. Zarówno Wojewoda, jak i powołana przez niego Komisja nie prowadzi jurysdykcyjnego postępowania administracyjnego, w rozumieniu przepisów tej ustawy. Jednocześnie zaznaczył, że w postępowaniu skargowym uregulowanym w dziale VIII przedmiotowej ustawy, które jest jednoinstancyjnym postępowaniem uproszczonym, nie rozstrzyga się konkretnej sprawy administracyjnej, a w konsekwencji nie kończy się ono wydaniem decyzji administracyjnej, ale czynnością materialno-techniczną. Prawidłowość postępowania przez Wojewodę w przedmiotowych sprawach, w jego ocenie, wynika nie tylko ze wskazań resortu rolnictwa, wieloletniej praktyki ale również z orzecznictwa sądowo - administracyjnego. W orzecznictwie wyraźnie wskazywane jest, iż czynności, które mają charakter materialno-techniczny (a taki charakter mają podejmowane przez Komisję czynności związane z przeprowadzeniem lustracji i w efekcie sporządzeniem protokołu), zaliczają się do grupy „aktów i czynności", o których stanowi art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi[41], co uzasadnia możliwość skorzystania przez producentów rolnych z możliwości wniesienia skargi na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania zgodnie z art. 3 § 2 pkt 8 ww. ustawy.

Ww. korespondencja nie była przy tym przekazywana do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 29, 218-225, 278-490, tom II str. 512-522)

9. W związku ze zidentyfikowaną potrzebą pomocy finansowej dla producentów roślin ozdobnych (balkonowych i rabatowych), rozsad warzyw i ziół, bylin z siewek, pikówek, sadzonek zielonych i in vitro pod osłonami wysokimi i na gruncie (maty produkcyjne) w cyklu od 6 do 18 miesięcy, na wniosek Wicewojewody Dolnośląskiego z 10 marca 2025 r., kierowany do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w projekcie zmiany do rozporządzenia z 27 stycznia 2015 r., w § 13zzza ust. 9 pkt 1-6, dodane zostały uprawy kwiatów i innych roślin ozdobnych.

Wojewoda nie oceniał poziomu, szybkości i jakości udzielonego producentom rolnym wsparcia. Dyrektor WNRiŚ wskazał, że sprawy związane z dostępnymi formami pomocy dla poszkodowanych w wyniku wystąpienia NZA, gdzie warunkiem ubiegania się o pomoc było dołączenie do wniosku protokołu oszacowania szkód sporządzonego przez Komisję, nie podlegały nadzorowi Wojewody.

---

[40] Dz. U. z 2025 r. poz. 1691, dalej: ustawa - Kpa.
[41] Dz. U. z 2026 r. poz. 143.

W zakresie podnoszenia odporności obszarów wiejskich i rolnictwa na rosnące zagrożenia zdarzeniami klęskowymi, realizowana była we współpracy MRiRW, ARiMR oraz samorządów polityka podnoszenia odporności obszarów wiejskich i rolnictwa na zagrożenia klęskowe (susze, powodzie, przymrozki, gradobicia). Działania te obejmowały zarówno mechanizmy finansowe (rekompensaty), jak i inwestycje zapobiegawcze. Przy szacowaniu strat w gospodarstwach rolnych aktywną rolę odgrywały Komisje powołane przez Wojewodę, które działały lokalnie na rzecz poszkodowanych producentów rolnych, co pozwalało na szybszą ścieżkę pomocy. Na bazie doświadczeń z powoływaniem Komisji doraźnie, po wystąpieniu powodzi w 2024 r. podjęto decyzję o powołaniu Komisji stałych działających w przypadku wystąpienia strat (z jakiegokolwiek powodu określonego przepisami) w rolnictwie w gminach Dolnego Śląska. W 2025 r. Wojewoda powołał 168 Komisji, natomiast ostatnia Komisja dla gminy Karpacz została powołana w 2026 r. Powołanie Komisji stałych miało na celu szybsze reagowanie w przypadku wystąpienia szkód spowodowanych przez NZA, rozpoczęcie szacowania strat w możliwie krótkim terminie, co przyspieszało również ubieganie się o pomoc finansową przez rolników. Protokół Komisji, na którym Wojewoda potwierdzał wystąpienie szkód, służyło jako załącznik do wniosku o udzielenie dostępnych dla rolników form pomocy.

Działania Wojewody w zakresie właściwości WNRiŚ polegały także na działaniach o charakterze informacyjnym. Przykładowo, po wystąpieniu szkód spowodowanych powodzią we wrześniu 2024 r. i uruchomieniu wsparcia dla rolników (realizowanego przez ARiMR), dotyczącego „Inwestycji odtwarzających potencjał produkcji rolnej" w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 (poddziałanie 5.2). Wojewoda informował wszystkie gminy Dolnego Śląska m.in. o wydłużeniu terminu naboru wniosków poszkodowanych producentów rolnych do ARiMR, jak również o warunkach skorzystania z ww. wsparcia.

(akta kontroli tom II str. 485-500)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Do składu ośmiu z 38 objętych badaniem Komisji (w czterech gminach) powołano po jednej osobie[42], nie spełniającej wymogów określonych w § 5 ust. 7 pkt 1 rozporządzenia z 27 stycznia 2015 r.[43] Osoby te nie posiadały bowiem wykształcenia wyższego albo średniego w zakresie rolnictwa, ekonomiki rolnictwa lub rybactwa, albo co najmniej pięcioletniego stażu w prowadzeniu gospodarstwa rolnego potwierdzonego przez sołtysa. Brak posiadania tych kwalifikacji został w trakcie kontroli NIK potwierdzony przez DIR (w odniesieniu do dwóch osób) i przez DODR (w odniesieniu do jednej osoby). Powyższe dotyczyło przypadków powołania Komisji w latach 2021-2024 i było konsekwencją braku zapewnienia przez Wojewodę skutecznej

[42] Z DIR lub DODR.
[43] Komisja powołana przez wojewodę składa się co najmniej z trzech osób, w tym jednego przedstawiciela ośrodka doradztwa rolniczego oraz jednego przedstawiciela izby rolniczej, mających wykształcenie wyższe albo średnie w zakresie rolnictwa, ekonomiki rolnictwa lub rybactwa albo co najmniej pięcioletni staż w prowadzeniu gospodarstwa rolnego potwierdzony przez sołtysa, z tym że w przypadku szacowania szkód w budynkach lub budowlach służących do prowadzenia działalności rolniczej co najmniej jedna osoba wchodząca w skład komisji powinna mieć wykształcenie lub doświadczenie zawodowe w zakresie budownictwa.

i rzetelnej weryfikacji kwalifikacji członków Komisji. Na etapie powołania Komisji nie żądano bowiem, a w konsekwencji nie dysponowano jakąkolwiek dokumentacją potwierdzającą wykształcenie lub doświadczenie uprawniające do powołania na członka Komisji.

Dyrektor WNRiŚ wyjaśnił, że w jego ocenie treść rozporządzenia z 27 stycznia 2015 r. nie nakłada na Wojewodę obowiązku weryfikacji kwalifikacji przedstawicieli innych jednostek i instytucji, w tym DODR, DIR oraz urzędu gminy/miasta/miasta i gminy. Jednocześnie podał, że Wojewoda nie posiada narzędzi do dokonywania takich weryfikacji. W jego ocenie, obowiązujące przepisy prawa nie wskazują, w jaki sposób takowa weryfikacja miałaby się odbywać. Nie mając wyraźnej podstawy w przepisach prawa, Wojewoda nie może żądać np. przesyłania kopii dyplomu ukończenia uczelni lub szkoły przez pracownika urzędu gminy/miasta/miasta i gminy, przedstawiciela DODR lub DIR poświadczającego wymagane wykształcenie. Podniósł także, że przetwarzanie danych osobowych, w tym wypadku sprawdzanie i gromadzenie dokumentacji poświadczającej wykształcenie lub kwalifikacje, w rozumieniu RODO, stanowi naruszenie przepisów, jeżeli odbywa się bez podania podstawy prawnej (np. zgody, umowy, obowiązku prawnego). Kwestie te uregulowałaby jedynie zmiana obowiązujących przepisów.

Wojewoda wyjaśniła, że Wojewoda, jak też pracownicy WNRiŚ, nie byli informowani o tym, aby w skład Komisji były powoływane osoby nie spełniające wymaganych kwalifikacji. W momencie wpłynięcia wniosku o powołanie Komisji Wojewoda pozostawał w przekonaniu, że skład Komisji odpowiada wymogom obowiązującego w tym zakresie rozporządzenia. Jednocześnie wskazała, że kwestia niemożności pozyskiwania danych osobowych nie była konsultowana z Inspektorem Danych Osobowych,

Zdaniem NIK, obowiązek weryfikacji kwalifikacji kandydatów na członków Komisji został nałożony na Wojewodę jako na powołującego Komisję, której skład winien był spełniać określone wymogi. Przepis § 5 ust. 7 pkt 1 rozporządzenia z 27 stycznia 2015 r., nakładał bowiem obowiązek powołania Komisji w składzie obejmującym osoby dysponujące odpowiednimi, konkretnymi kwalifikacjami, a scedowanie tego obowiązku na podmioty zgłaszające kandydatów – niezależnie od braku podstawy prawnej w tym zakresie – było działaniem niewystarczającym. Spośród 20 gmin objętych badaniem NIK 12, tj. 60,0% gmin wskazało, że nie prowadziło weryfikacji w tym zakresie, a dwie gminy (10,0%) potwierdziły dysponowanie dokumentacją potwierdzającą spełnianie tych wymogów.

(akta kontroli tom I str. 218-225, tom II str. 170-176, 475-484, tom III str. 204-211)

2. W czterech przypadkach, dotyczących dwóch gmin, nierzetelnie zweryfikowano protokoły oszacowania szkód. Protokoły te zostały zatwierdzone, pomimo że: na protokole oraz załączniku brakowało podpisu członka Komisji pochodzącego z DIR (dwa przypadki) lub podpisu producenta rolnego, na protokole oraz załączniku brakowało daty podpisu producenta rolnego, w protokole podano powierzchnię gospodarstwa rolnego (235,33 ha) mniejszą od powierzchni upraw rolnych w dniu wystąpienia szkód (440 ha), protokół zawierał nieczytelne dane w zakresie średniej wartości produkcji.

Dyrektor WNRiŚ wyjaśnił, że przyczyną niewłaściwego zweryfikowania protokołów oszacowania szkód oraz potwierdzenia ich przez Wojewodę była najprawdopodobniej duża ilość protokołów do zweryfikowania, jak również presja czasu (w tym czasie pracownicy weryfikowali protokoły z przymrozków wiosennych i wystąpiła wrześniowa powódź). Ponadto producentom rolnym

zależało na szybkim złożeniu wniosków o pomoc do ARiMR (termin ich składania przypadał na 22 października 2024 r., a po nim ARiMR dopuszczała składanie korekt protokołów z oszacowania szkód, przy czym pomoc była wypłacana do końca grudnia 2024 r.). Przyczyną niewłaściwej weryfikacji protokołu nr 9 z 15 lipca 2025 r. (UG Bolesławiec), zatwierdzonego 3 września 2025 r., najprawdopodobniej było niedopatrzenie pracownika.

(akta kontroli tom II str. 512-522, tom III str. 33-35)

3. W przypadku otrzymania wniosków producentów rolnych dotyczących aplikacji „suszowej" (braku uwzględnienia w protokole oszacowania szkód danych z raportu Komisji ds. szacowania szkód), w tym kwestii technicznych, systemowych lub wymagających zajęcia stanowiska przez podmiot odpowiedzialny za utrzymanie i rozwój aplikacji, korespondencja taka nie była przekazywana do Ministra Rolnictw i Rozwoju Wsi, co NIK uznaje za nierzetelne.

Dyrektor WNRiŚ wyjaśnił m.in., że na pisma rolników dotyczące aplikacji „suszowej", odpowiedzi udzielał Wojewoda, który jest terenowym organem rządowej administracji ogólnej w województwie. Pisma nie były przekazywane do MRiRW, gdyż udzielenia odpowiedzi wymagało wyjaśnienie wyłącznie kwestii zastosowania w aplikacji przepisu § 1 ust. 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR[44], które określa zasady przyjmowania wysokości strat w zależności od danych z raportu Komisji Wojewody, bądź aplikacji. Wskazał także, iż na każde skierowane do DUW pismo, udzielona została kompetentna odpowiedź, przywołująca obowiązujące przepisy w zakresie szacowania szkód w gospodarstwach rolnych poszkodowanych wskutek wystąpienia NZA.

NIK wskazuje, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi był organem odpowiedzialnym za prawidłowe funkcjonowanie ww. aplikacji, a co za tym idzie – zaniechanie przekazywania korespondencji temu organowi pozbawiało go istotnych informacji o potencjalnej wadliwości tego narzędzia, a tym samym możliwości poprawy ewentualnych błędów w jego działaniu.

(akta kontroli tom II str. 512-522)

4. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 23 kwietnia 2023 r. jeden z pracowników Oddziału WNRiŚ nie realizował zadania ujętego w pkt 3 część II (zadania szczegółowe) jego zakresu czynności, uprawnień i obowiązków z 30 marca 2015 r., co NIK ocenia jako nierzetelne. Powyższe dotyczyło braku prowadzenia Rejestru zweryfikowanych i potwierdzonych przez Wojewodę protokołów z szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej spowodowanych wystąpieniem NZA.

Dyrektor WNRiŚ wyjaśnił, że sporządzenie takiego rejestru byłoby bardzo czasochłonne, gdyż w kontrolowanym okresie wszystkich protokołów było ponad 13 tysięcy, a pracownicy wykonywali również inne zadania. Uznano, że zapis w zakresie czynności, uprawnień i odpowiedzialności z 30 marca 2015 r. był zbędny, gdyż Wojewoda nie miał obowiązku przedkładać takich danych i nie było to wymagane w przepisach dotyczących szacowania szkód. Jednocześnie wyjaśnił, że wszystkie protokoły oszacowania szkód są przechowywane i fizycznie dostępne.

[44] Dz. U. z 2023 r. poz. 1350.

NIK wskazuje, że przedmiotowy zakres czynności, uprawnień i odpowiedzialności nie został zaktualizowany przez ponad osiem lat. Jednocześnie w toku kontroli ustalono, że do MRiRW były przekazywane informacje m.in. o liczbie poszkodowanych gospodarstw rolnych, w wyniku wystąpienia NZA.

(akta kontroli tom I str. 38-42, 229- 277, tom II str. 512-522)

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Wprowadzenie mechanizmów weryfikowania kwalifikacji kandydatów na członków komisji ds. szacowania szkód powstałych na skutek wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, powoływanych przez Wojewodę Dolnośląskiego.
2. Zweryfikowanie kwalifikacji członków działających komisji ds. szacowania szkód powstałych na skutek wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, powołanych przez Wojewodę Dolnośląskiego.
3. Weryfikowanie protokołów oszacowania szkód pod kątem uwzględnienia w nich wszystkich wymaganych elementów.
4. Przeprowadzenie przeglądu otrzymanych w latach 2021-2025 pism producentów rolnych pod kątem zasadności przekazania ich do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi ze względu treść obejmującą informacje związane z aplikacją dedykowaną zgłaszaniu szkód oraz każdorazowe przekazywanie ww. Ministrowi tego typu korespondencji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Dolnośląskiej Delegatury we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Wrocław, dnia 27 lipca 2026 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Dolnośląska Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Radosław Kujawiński

/podpisano elektronicznie/

Kontroler
Główny specjalista kontroli państwowej
Renata Połatajko

/podpisano elektronicznie/